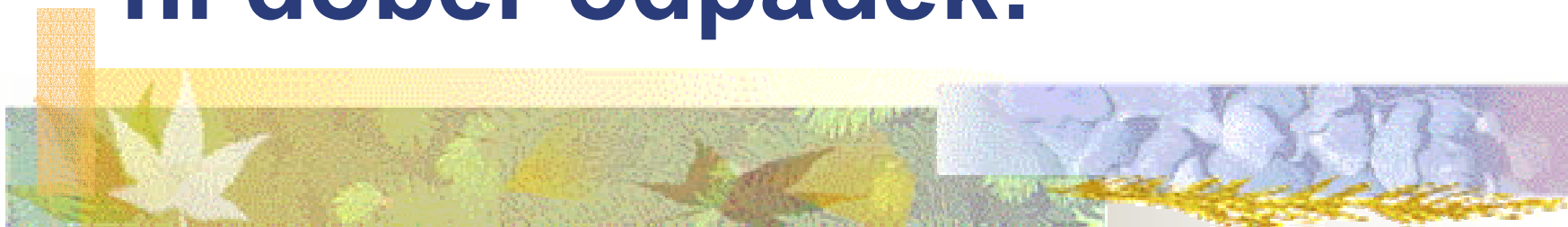

Noben odpadek ni dober odpadek!

Albin Keuc, Gaja – Društvo za trajnostni razvoj

Državni svet Republike Slovenije, 6. september 2005

Vsebina

- Projekt “*Noben odpadek ni dober odpadek*”
- Koncept preprečevanja nastajanja odpadkov
- Stanje na področju preprečevanja nastajanja odpadkov
- Razvojne možnosti in omejitve
- Priporočila vladi

Projekt

■ Partnerji

- Humusz (Madžarska)
- Umanotera, Slovenska fundacija za trajnostni razvoj

- ## ■ Cilj:
- vplivati na pripravo in vsebino enotnega programskega dokumenta za obdobje naslednje finančne perspektive (2007-2013) v Sloveniji in na Madžarskem – ukrepi za povečevanje snovne učinkovitosti in preprečevanje nastajanja odpadkov

Preprečevanje nastajanja odpadkov

- Evropska hierarhija gospodarjenja z odpadki

- **OECD definicija**

- **Popolno izogibanje**
(strict avoidance)
- **Zmanjševanje na izvoru**
(reduction at source)
- **Ponovna uporaba proizvodov**
(product re-use)

V Sloveniji letno
nastane **572** vrst
odpadkov!

Stanje v Sloveniji

- Zakoni in predpisi
- Okoljska dajatev na odlaganje
  - izgradnja infrastrukture
  - ločeno zbiranje, sortiranje, odstranjevanje odpadkov
- Poročanje
  - kdo, kaj, koliko
- Vendar to ni dovolj, saj ...

Stanje v Sloveniji II

- Količine odpadkov naraščajo
- Ločeno zbiranje odpadkov še ni prav zaživelo
- Narašča obseg proizvodnje umazanih industrij
- Implementacijski deficit se ne zmanjšuje
- Grozijo nam sežigalnice (ki so del problema in ne del rešitve)
- Imamo snovno neučinkovito industrijo
- Ne uvajamo sodobnih metod za krepitev okoljskih dimenzij nacionalnega gospodarstva
- **Zakaj?**

Stanje v Sloveniji III

- pomanjkljivo izobraževanje o možnostih za preprečevanje nastajanja odpadkov
- programi in podpora predvsem majhnim in srednjim podjetjem so nezadostni
- premajhno spodbujanje povezovanja znanosti, raziskovalcev in podjetij
- zaostajamo pri uvajanju okoljskih kriterijev v sistem javnih naročil
- uvajanje okoljskega znaka poteka prepočasi
- finančna sredstva, zbrana iz okoljskih dajatev, se ne porabljajo za preprečevanje

Stanje v Sloveniji IV

- nezadostno sodelovanje in usklajevanje med različnimi akterji (vlada, ministrstva, LS, GIZ, NVO, raziskovalne institucije)
- nezadostne ekonomske in finančne spodbude
- nezadostno poročanje in spremljanje stanja glede odpadkov
- nezadostno preverjanje kakovosti in izvajanja načrtov za gospodarjenje z odpadki
- minimalističen in formalen pristop pri izpolnjevanje zakonskih zahtev

Kako naprej?

- za Slovenijo je značilno, da ima omejene vse vire, vključno s človeškimi, finančnimi, gospodarskimi,...
- prav zato potrebujemo preudarno in premišljeno usmerjanje omejenih virov, če želimo ohraniti kakovost bivanja in pognati nov razvojni cikel ob upoštevanju načel trajnostnega razvoja

Priporočila (izbor)

- vključiti preprečevanje in zmanjševanje količin odpadkov kot prednostno nalogo v nastajajoči EPD za obdobje 2007–2013
- preveriti učinkovitost odpadkovne politike in (ne)zadostnost obstoječih zmogljivosti
- oceniti gospodarske in okoljske učinke odpadkovne politike

Priporočila II

- **ustanoviti** nacionalni svet za preprečevanje in zmanjševanje nastajanja odpadkov pri Vladi Republike Slovenije
- finančno in kadrovsko **okrepiti** podpornih institucij (iz sredstev takse na odlaganje odpadkov)
- **izboljšati** poročanje o vrstah, sestavi in količinah odpadkov

Priporočila III

- **vzpostaviti** mrežo svetovalcev za snovno učinkovitost
- **uvesti** kriterije okoljske učinkovitosti pri podeljevanju državnih pomoči in subvencij
- **oblikovati** razpis za spodbujanje razvoja čistih tehnologij in okoljsko sprejemljivih proizvodov

Priporočila IV

- vključiti okoljske kriterije v sistem javnih naročil
- identificirati prioritete vrste odpadkov
- podpreti preprečevalne aplikativne raziskovalne projekte
- okrepiti spremljanje in vrednotenje izvajanja načrtov gospodarjenja z odpadki

Priporočila V

- izvesti nacionalno kampanjo za preprečevanje nastajanja odpadkov
- izobraževati
- obveščati **vse akterje!!!**
- ozaveščati
- **spodbujati** podjetja za uporabo okoljskih znakov, EMAS, ISO14001,...
- **in še mnogo več!!!**

Hvala za pozornost!

2005 © Gaja - Društvo za trajnostni razvoj